

Biblioteket – A Field Guide to Reptiles and Amphibians of Israel

Af Jan Grathwohl
jan@grathwohl.dk
www.amphibia-reptilia.com

I 2011 udkom "A Field Guide to Reptiles and Amphibians of Israel" skrevet af Aviad Bar og Guy Haimovitch. Det er mig bekendt den første engelsksprogede feltguide til Israels spændende herpetofauna.

Israel er et af de lande i middelhavsområdet der har flest hjemhørende arter af krybdyr og padder – kun overgået af Marokko, som har nogle få arter mere. Den israelske herpetofauna er interessant, fordi den består af såvel typiske europæiske arter, men også af typiske mellemøstlige og nordafrikanske faunaelementer. Israel er med andre ord et samlingspunkt mellem disse tre regioner. I den nordlige del af Israel er der kølige bjerge og frodige skovområder, i den sydlige del varm og sandet ørken, alt sammen indenfor en afstand, der er til at overkomme i bil. Altså et meget varieret miljø, som nemt kan nås på en ferie. Alt dette indenfor en rimelig rejseafstand af Danmark og derfor blot endnu mere interessant for danske feltherpetologer med rejselyst. At det derudover skulle være billigt at komme der til og forholdsvis simpelt at leje bil og køre rundt i Israel gør det ikke mindre interessant.

Den her omhandlede feltguide er derfor kærkommen og længe ventet. Den er skrevet af to aktive israelske feltherpetologer, med grundig viden og indsigt i deres lands herpetofauna. Bogen er rigt illustreret med farvefotos af høj kvalitet. Stort set alle disse er taget af forfatterne selv, hvilket siger noget om deres engagement i området. Interessant er det også i bogen at finde nogle af de første

billeder der er taget af den nyligt genfundne skivetungede frø, *Discoglossus nigriventer*. En art man regnede for uddød, da den ikke var fundet siden 1955. Arten er endemisk for Israel og blev genfundet i 2011. Det undrer mig dog en del, hvorfor de har valgt ikke at medtage de fem arter havskildpadder som er registreret fra Israels kyster, da disse formentligt også ville være relevante for økoturister med hang til badning/dykning ved kysterne.

Bogen er gennemgående velgjort, med en præsentation af hver art på to sider. Her bruges en side på beskrivelse af dyret, lidt information om artens levevis og dens udbredelse i Israel, samt listning af eventuelle underarter. Ligeledes vises et lille kort over artens udbredelse i landet. Anden side i præsentationen viser typisk to billeder af den omhandlede art. Beskrivelserne er mig en smule korte og det kan godt ægre mig lidt, at forfatterne vælger at bruge plads på artens udbredelse udenfor Israel, da den plads der bruges til dette, nemt kunne være brugt til at informere lidt mere om selve artens levevis i Israel, og dermed gøre bogen mere brugbar i søgningen efter den pågældende art.

Ved præsentationen af f.eks. *Eumeces schneideri* vises to billeder af to temmelig forskellige skinker, den ene en hun og den anden en han, men ved at sammenligne den medfølgende billedtekst, med lokalitet for de to dyr, synes det oplagt at de begge repræsenterer denne art, men to forskellige underarter. Det er dog ud fra teksten ikke muligt at vurdere om hunnen er beskrivende for begge underarter og om hannen er ligeså – eller om de to underarters hanner og hunner adskiller sig fra hinanden. Der gives ingen karakterer til adskillelse af de to underarter desværre. Blot kan man ud fra udbredelseskortet håbe på at man kan underartsbestemme en eventuelt set skink. Her kunne jeg godt have ønsket mig

lidt flere detaljer.

Jeg har kun fundet en manglende art i bogen, den i 2010 beskrevne løvfrø *Hyla felixarabica* (Gvozdik et al, 2010). Men det er en art der primært adskiller sig genetisk fra de to andre israelske løvfrøer og qua sin nylige beskrivelse, måske ikke har nået til forfatterens kendskab.

Bogen mangler derudover, hvilket jeg finder ret væsentligt, en bestemmelsesnøgle til arterne. En sådan ville lette bestemmelsesarbejdet en del. Billederne hjælper naturligvis langt hen af vejen, men for amatører, kan fotos alene godt være drilske for en sikker artsbestemmelse, da nogle arter varierer meget og fotos derfor ikke altid kan stå alene. Selv for folk med en del erfaring, vil arter i f.eks. slægten *Acanthodactylus* ofte kunne give problemer, her ville en bestemmelsesnøgle bestemt være på sin plads.

Når alt dette er sagt, så kommer vi stadig ikke uden om, at dette er en meget vellykket bog, og jeg finder det ganske interessant at forfatterne har viget temmelig meget plads til, at vise billeder af de forskellige ørkenlevende arters spor i sandet. Dette gør det lettere at tolke disse og måske finde frem til dyret. Der gøres dog opmærksom på at alle israelske krybdyr og padder er fredet og derfor ikke må indsamles eller skades på nogen måde, men for den ansvarsbeviste feltherpetolog burde dette ikke være et problem.

Bogen har et praktisk format og kan nemt puttes i kufferten eller rygsækken. Dog er den noget sårbar, grundet sin softcover indbinding, men pakket i en pose, burde den nok kunne klare en tur i felten, og så er den knap så tung, som den ville have været i hardback.

En sidste lille kritik skal dog lige følge med. Jeg mangler en lille literaturliste sidst i bogen, som kunne henvise til kilderne bag informationerne brugt i bogen, og måske kunne give yderligere information om nogle

af de omhandlede arter. En sådan er måske mest relevant for de mere nørdede af os, men henvisning til kilder, gør nu ofte en bog mere troværdig, da informationen i bogen næppe alene kommer fra forfatterens egne erfaringer, og som læser har man ingen mulighed for at dobbelttjekke informationer, uden at gøre en stor del opsøgende arbejde bagefter.

Jeg vil konkludere, at denne bog, klart kan anbefales til dem der ønsker at rejse til Israel eller blot har interesse i herpetofaunaen omkring Middelhavet. Den giver et godt og illustrativt indblik i herpetofaunaen i dette spændende land. Informationen om arterne er på sine punkter noget sparsom, og bør ikke stå alene, men som feltguide opfylder den sit mål, og alene billederne i den er pengene værd.

Bogen kan bestilles direkte fra forfatterne via <http://guyhaimovitch.com/> eller via diverse online boghandlere. Prisen ligger på 37\$ direkte fra Guy Haimovitch inklusiv forsendelse. Jeg modtog mit eksemplar efter ca. en uge. Jeg kan også hjælpe med den, hvis du ikke ønsker at bestille via udenlandske hjemmesider.

Literature

Gvozdik, V., J. Moravec, C. Klütsch & P. Kotlik. 2010. Phylogeography of the Middle Eastern tree frogs (*Hyla*, Hylidae, Amphibia) as inferred from nuclear and mitochondrial DNA variation, with a description of a new species. *Mol. Phyl. Evol.*, 55: 1146-1166.